

La voluntat de Picasso

LAS CERÀMIQUES QUE VAN INSPIRAR L'ARTISTA

Alfardó de la sèrie verda i morada, Barcelona, tercer quart segle XIII. MCB 65797.
La forma de la rajola hexagonal és adoptada pel mestre Picasso.
Pablo Picasso, Poterie Madoura (Valauri, França), 1957. MCB 64659.

"Plat de La Sardana",
gibrell de la sèrie verda i morada,
Paterna (València), segle XIV. MCB 18780.

TEXT: ISABEL FERNÁNDEZ DEL MORAL • FOTOS: GUILLEM FERNÁNDEZ-HUERTA – MDB

Del 21 de juny al 17 de setembre de 2023 es podrà visitar al Museu del Disseny de Barcelona l'exposició "**La voluntat de Picasso. Les ceràmiques que van inspirar l'artista**", organitzada pel museu en el marc del programa Picasso Celebració - 1973-2023, que commemora el 50^è aniversari de la seva mort.

L'exposició pren com a punt de partida la donació de 16 ceràmiques de l'artista als Museus d'Art de Barcelona, i recupera una part de la història de les col·leccions del Museu del Disseny. El relat, explicat de primera mà pels testimonis deixats pels protagonistes, ens proposa un recorregut que s'inicia en l'exposició "La Céramique Espagnole, du XIIIe siècle à nos jours" que va tenir lloc entre el 15 de febrer i el 22 d'abril del 1957 al

Palais Miramar de la ciutat francesa de Canes. És aquí on es troben Lluís Maria Llubia, conservador de les col·leccions de ceràmica dels Museus d'Art de Barcelona i Pablo Picasso i a on, l'artista, en veure les peces exposades, exclamà **¿Però és possible que hagin fet això abans que jo?** o almenys això és el que escriu el corresponal de La Vanguardia Española que va cobrir la notícia publicada dissabte dia 13 d'abril de 1957.

Aquesta trobada i aquesta admiració de Picasso per la tradició ceràmica espanyola es traduiran en la donació de les 16 ceràmiques que es troben actualment al Museu del Disseny. La condició: que s'exposin junt a les col·leccions de ceràmica espanyola dels Museus d'art de Barcelona. Aquesta va ser doncs **la voluntat de Picasso**, que escenifi-

quem en els àmbits d'aquesta exposició.

Dividida en tres àmbits conceptuals, l'exposició s'inicia amb una selecció de peces de la col·lecció del Museu del Disseny que van ser presents a l'exposició de Canes. Són peces representatives de la producció de ceràmica espanyola des del segle XIII al segle XX conservades als Museu d'Art de Barcelona, i que juntament amb les peces prestades pel Museo Nacional de Cerámica "González Martí" de València, el Museo de Artes Decorativas i el Museo Municipal de Madrid, així com per artistes i col·leccionistes privats, van tenir un impacte profund en l'artista malagueny.

Algunes de les peces destacades de l'exposició del Museu del Disseny són l'anomenat plat de la Sardana, un gibrell del segle XIV

Conjunt format per pitxers de la sèrie verda i morada, Barcelona, segle XIV. MCB 49671, MCB 69760 i gerra de Picasso, Poterie Madoura (Valauri, França), 1955. MCB 64666.

Plat de la sèrie blau i morada, Muel, segona meitat segle XVII. MCB 9129. Plat, Picasso, Poterie Madoura (Valauri, França), 1948. MCB 64670.

Plat amb decoració reflex daurat i blau amb umbó central, Manises (Valencia), segle XVII. MCB 5496.

produït a Paterna, propietat dels Museus d'Art de Barcelona que surt per primer cop d'Espanya en ocasió de l'exposició a França i que inspirarà, de forma clara, un plat que Picasso decorà, aquell mateix any 1957, amb els mateixos motius: un escut central i uns dansaires amb les mans enlaire i unides entre elles, a mode de dansa.

També destaquen els exemplars de plats amb umbó central, una tipologia amb gran influència de l'orfebreria que serà una de les produccions més preuades de la ceràmica espanyola dels segles XVI i XVII i que Picasso farà servir de font d'inspiració per tal de crear el seu propi repertori, els anomenats per ell mateix *plats espanyols*.

El segon àmbit el conforma la documentació que es conserva relacionada amb la donació de les 16 ceràmiques de Picasso. És documentació en primera persona, que ens dona dades tant administratives com

personals, de com es va produir. Destaca el mecanoscrit del llavors conservador Lluís Maria Llubí, a on descriu la trobada amb Picasso i els successius viatges i gestions per aconseguir no només la donació, sinó també l'exposició de les peces juntament a les dels Museus d'Art de Barcelona. Aquest fet resulta fonamental, doncs en va ser el punt de partida per al futur Museu de Ceràmica, que es va inaugurar l'any 1966.

Per últim, el tercer àmbit posa en diàleg les 16 ceràmiques donades per Picasso amb d'altres d'històriques. S'estableix una relació que parteix de la idea de Picasso com a artista que veu, assimila, fagocita i crea les seves pròpies peces, partint d'allò que troba en la tradició. En aquest cas, la tipologia de ceràmica, els temes tractats, el cromatisme, o les inspiracions, potser més suggerents, formaran el conjunt final, completades per la presència de tres peces de l'antiguitat

mediterrània, uns ascés procedents de la cultura púnica, de la Grècia clàssica o de la Magna Grècia, prestats pel Museu d'Arqueologia de Catalunya i pel Museo Arqueológico Nacional.

Concebuda des del Museu del Disseny, treballa una de les històries que han fet possible tenir una de les col·leccions més importants i representatives de la tradició ceràmica del nostre país, sent aquesta donació i la carta que l'acompanyava, el germen del que més tard seria el Museu de Ceràmica de Barcelona. Alhora que explica un relat desconegut per molts barcelonins, i que recolza l'estima que Picasso va tenir per Barcelona i la generositat que l'artista va tenir amb els seus museus.

Comissariada per Isabel Fernández del Moral i Isabel Cendoya, conservadores del Museu del Disseny, l'exposició es podrà visitar del 21 de juny al 17 de setembre de 2023. ●